

Nr 325

Av herrar **Tistad** och **Ernulf**, om rätt för tullen att utfärda provisoriskt körförbud för inkommande fordon.

(Lika lydande med motion nr 351 i Andra kammaren)

Det finns mycket som tyder på att lastbilar — ej minst utländska sådana — som inkommer i trafik från utlandet ofta har för stor last och för höga axel- och boggietryck samt också i många fall är felaktigt eller olämpligt lastade. Under sin färd till bestämmelseorten inom landet kan de därigenom skada vägar och broar och även utgöra en fara för andra trafikanter.

Polisen torde sakna resurser för att underkasta till landet ankommande lastbilar speciell övervakning på gränsorterna. Alla sådana lastbilar skall emellertid undergå tullkontroll, och det skulle därför vara en rationell anordning att uppdra åt tullverkets personal att utföra den kontroll av maximalast, axeltryck och boggietryck samt lastens anordning som kan utföras i samband med tullkontrollen. Motioner i syfte att ålägga tullpersonalen en sådan uppgift har väckts vid 1967, 1968 och 1969 års riksdagar. Motionerna har avslagits av riksdagen. Som motiv härför har vederbörande utskott vid samtliga tillfällen anfört, att det möter betänkligheter att dela ansvaret för fordonskontrollen mellan polisen och tullverket; ansvaret bör åvila polisen och kontrollen ske i dess regi. Utskottet har emellertid vid samtliga tillfällen också uttalat sig för att man väl tillvaratar de möjligheter som kan finnas att förbättra och rationalisera fordonskontrollen genom samarbete mellan polisen och tullverket. Utskottet har dock ansett sig kunna förutsätta att dessa praktiska samarbetsfrågor skulle kunna lösas utan särskild framställning från riksdagens sida.

Som tredje lagutskottet kunde kontatera i sitt utlåtande över motionerna i ämnet till 1969 års riksdag hade dessa uttalanden dittills inte föranlett några särskilda initiativ från de närmast berörda myndigheternas sida. Läget i detta hänseende torde fortfarande vara oförändrat. På en del orter har dock sedan gammalt förekommit ett visst samarbete mellan polisen och tullpersonalen.

Anledningen till att något närmare samarbete mellan polisen och tullverket i avseende å trafikkontrollen ännu ej etablerats torde till en del vara att tullpersonalen har otillräckliga befogenheter för en meningsfull medverkan i kontrollen. Om en tulltjänsteman i samband med tullkontroll av ett fordon konstaterar brister i fråga om trafiksäkerheten skulle hans enda

åtgärd bestå i att underrätta polisen härom. I avvaktan på polisens ankomst, som — särskilt nattetid — kan dröja timmar, har tulltjänstemannen ingen befogenhet att kvarhålla fordonet, även om han bedömer dess fortsatta färd vara synnerligen riskabel. I många fall hinner fordonet fram till bestämmelseorten och till och med lossa sin last innan något polisgripande, som i sådant fall merendels är helt verkningslöst, kan ske.

Om en samverkan av det slag som förutskickats skall ha någon mening måste tullverkets tjänstemän tilldelas befogenhet att utfärda provisoriskt körförbud för från utlandet inkommande fordon i fall då polisman utan särskilt förordnande äger förbjuda fordonets användande. Däremot synes det inte vara erforderligt att ge tullpersonalen befogenhet att förhindra fortsatt körning med fordon som belagts med provisoriskt körförbud. Om utfärdat sådant förbud bör närmast tillgängliga polisman underrättas så snart ske kan. På samma sätt bör underrättelse lämnas i fall då förare av fordon som belagts med körförbud inte efterkommer förbudet.

Med åberopande av vad som anförts i motionen får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om sådan ändring i vägtrafikförordningen att tulltjänsteman erhåller befogenhet att utfärda provisoriskt körförbud för från utlandet inkommande fordon i enlighet med vad som anges i motionen.

Stockholm den 23 januari 1970

Eskil Tistad (fp)

Gudmund Ernulf (fp)